

Nr. 103/290/

Šeštadienis, 1946.V.4

IŠ VISO PASAULIO

- PARYŽIUJE UŽS.REIK.MINISTERIŲ KONFERENCIJOJE dėl Venecijos Julijos ir Triesto vakar pasisakė Jugoslavijos vicepremjeras Kardel ir Italijos premjeras de Gasperi. Jugoslavijos pasiūlymas labai panašus į Tar.Rusijos pasiūlymą. Italijos pasiūlymas sutinka su JAV pasiūlymu. JAV siūlo Triestą ir trečdali Istrijos priskirti prie Italijos. Prie Italijos liktų ir anglių kasyklos. 50.000 italų atitektų Jugoslavijai. Pasašius skaičius jugoslavų atitektų Italijai. Pasašius projektai yra D.Britanijos ir Prancūzijos. Vakaro dienos posėdyje jokių konkrečių rezultatų nepasiekta. Dėl rusų reikalaujamų iš Italijos reparacijų JAV užs.reik. min.Byrnes pareiškė, jog Italija reikalaujamos pinigų sumos neturinti, o Amerika negalinti duoti pinigine pagalbą Italijai tik tam, kad tuos pinigus pasiimtų rusai. Min.Molotovas aštriai kritikavęs D.Britanijos vedamą kolonijų atžvilgiu politiką. Posėdis vakar užtrukęs 5 valandas. Korespondentai iš Paryžiaus praneša, jog jau devintą dieną ministrai tariausi, tačiau nieko, be diskusijų, konkretaus nepasiekę. "Daily Telegraph" korespondentas rašo, jog konferencija dar nesenti nutūkimo stadijoje, tačiau ją gali išstikti Londono konferencijos likimas. Šio ryto "Times" pažymi, kad konferencija esenti neproduktinga. Europa galinti skilti į dvi dalis. Šiandien 11 val. ministrai vėl susirenka posėdžio.

- VAKAR LONDONO RADIO KOMENTATORIUS atpasakojo apie vokiečių įvykdytus žiaurius žydų žudymus Vokietijoje, Lenkijoje, Belgijoje, Prancūzijoje. Paskui komentatorius pareiškė: tas pats vyko Lietuvoje, Latvijoje ir okupuotoje Sovietų Rusijos dalyje. Stovyklose iš viso išžudyta per 4 mil. žmonių. Prieš karą Europoj buvę 9.946.000, o dabar yra tik 4.224.000 žydų.

- LONDONE KURIAMA NAUJA ORGANIZACIJA, kuri rūpinsis išvietintaisiais ir jų pastovių apgyvendinimu. Ši organizacija nepriklausysianti JTO. Iš Vokietijos jau gražinta, Unrros pranešimu, 5.780.000 išvietintųjų. Vokietijoje ir kitur Europoje dar yra 1.084.000 išvietintųjų. JAV keliamas klausimas suorganizuoti ne iš amerikiečių 200.000 armiją, į kurią būtų priimami britų kariuomenėje tarnavusieji lenkų kariai. Nuo gegužės mėn. 15 d. išvietintuosius, gyvenančius JAV valdomoje Vokietijos zonoje, Belgijos, Prancūzijos, Luksemburgo, Graikijos, Čekoslovakijos, Danijos, Olandijos ir Norvegijos piliečius Unrra nebeselpianti. Jie turėsia tenkintis vokiškomis maisto kortelėmis.

- MASKVOS RADIJAS pasiseko už ilgamežę Vokietijos okupaciją. Vadinas, ir čia sąjungininkų nuomonės nesutinka.

- ŽINIOMIS IŠ PERSIJOS, rusai jau baigia atitraukti iš Azerbeidžano savo kariuomenę. Vakaro dieną Londono radijas pranešė, jog tarp Persijos premjero ir Azerbeidžano Pishevari vadovaujamos komisijos nepasiekta jokio susitarimo. Taip informuojas korespondentas John Miksen/?/ iš Teherano. Prieš kelias dienas buvo pranešta, jog Azerbeidžano klausimu jau galutinai susitarta.

- GEN.DE GAULLE PAREIŠKES ĮSITIKINIMĄ, kaip rašo šveicarų laikraščiai, jog 7 mėnesių bėgyje Tol.Rytuose prasidėsias naujas karas. Taip pat de Gaulle tiki, kad šio naujo karo metu Prancūzija būsianti okupuota Sov.Sąjungos /SaS, Nr.122,V.3/.
- TAR.RUSIJA išleidusi 20 milijardų rublių vidaus paskolą, 5 metų plano įvykdymui. Paskola būsianti sunaudota sunkiosios pramonės ir geležinkelių transporto reikalams, o taip pat ginkluotųjų pajėgų sustiprinimui.
- GEN.UNRROS DIR.LA GUARDIA PASIŠALINO vakar demonstratyviai iš posėdžio anglų-amerikiečių maitinimo tarybos. Posėdin atvykę maitinimo tarybos JAV, D.Britanijos ir Kanados atstovų pavaduotojai. La Guardia pareiškęs, jog tokiai būklei esant dauguma nutarimų lieka tik popieriuje.
- "NEW YORK HERALD TRIBUNE" korespondentas kritikuoja Lenkijos tautinės tarybos 10-ąją sesiją. Tai buvusi parlamentarinės demokratijos parodija. Didesnę dalį laiko sesija paskyrusi vicepirmininko Mykolajcziko ir jo partijos puolimui, o ne biudžeto ir valstybės atkūrimo reikalams. Dabar Lenkijoje siaučias dvejo-pas teroras: dešiniųjų ir legalizuotas kairiųjų. Mykolajcziko partijos spauda galinti tik iš dalies pasisakyti, jokie varžymai netaikomi komunistiškajai spaudai. Tam tikri sluoksniai sako: spaudos laisvė yra, bet ji negali tarnauti demokratijos priešams. Sesijoje balsavimas vykęs rankų pakėlimu. Korespondencijos autorius netrukdomas irgi būtų galėjęs balsuoti, nes tuo metu buvęs salėje. Mykolajczik liekās opozicijoje, bet iš koalicinės vyriausybės nepasitrauksias.
- JAV VIENOS ĮGULY VADAS praneša, kad Vienos sektoriuje nuo paliaubų pradžios sovietai yra įvykdę 19. užpuolimų prieš amerikiečių oro pajėgas /SaS Nr.122,V.3/.
- NURNBERGE teisiamasis Schachtas vakar pareiškęs, jog pats mielai būtų nužudęs Hitlerį. Jis sukaužęs Hitleriui duotą priesaiką ir tuo didžiucijasis.
- PALESTINOJE VAKAR BUVE UŽDARYTOS visos arabų mokyklos, krautuvės, autobusai, priklausą rabams, taip pat nekursavo. Jeruzalėj demonstravę 3000 arabų. Kalbama apie kvietimą į šventąjį arabų karą. Žydų ekstremistų vadas pareiškęs, jog žydai laikysias ramiai, jei tučtuojau į Palestiną busią išleista 100.000 žydų emigrantų. Nusiginkluoti žydai nesutinka, o tai esanti svarbiu-sioji britų sąlyga.
- BELGIJOS UŽS.REIK.MIN.SPAAK pareiškęs, jog Belgija apskųsianti Ispaniją P.S.Taryboje, kuri atsisakanti išduoti Degrell.
- ŽMOGAUS TEISIŲ KOMISIJA, kuriai pirmininkauja ponis Roosevelt, sukūrė moterų komisiją, kuri ginsianti moters teises visame pasaulyje.

SPORTAS

- UŽVAKAR PRASIDĖJO MŪSŲ KOLONIJOJ TARPBLOKINĖS KREPŠINIO VARŽYBOS. I blokas laimėjo prieš III 51:19 /22:5/ rezultatu. III bloko komandai aikštėje vadovavo bloko vadėjas Augulis. Jis savo blokui pelnė 8 taškus.
- KETVIRTADIENĮ įvyko draugiškos krepšinio rungtynės tarp Müncheno "Gintaro" ir Kempteno GSK. Rungtynės laimėjo svečiai 34:30 /12:9/. Rungtynės vykę didelė sparta, buvę gražių kovos momentų. Tokių rungtynių jau seniai mūsų kolonija nebuvo mačiusi. Žaidė ir taškų pelnė "Gintaras": Gindauskas - 16, Gailius, Laureitis, Labanaukas, Baržanakis po 4 ir Čyplaukas - 2. GSK: Svartickas,

Jo 11, Makauskas - 4, Racevičius ir Panevas po 2.

- Vakar įvykusias tarp I ir II bloko krepšinio rungtynes laimėjo I blokas 20:17 rezultatu. Tuo būdu I blokas užtikrino sau tarp-blokinių pirmenybių laimėjimą.
- SPORTO SKYRIUS dėkoja Keršiui ir kitiems už pinigines aukas.

VIETOS ŽINIOS

- RYTOJ MŪSŲ KOLONIJOJ MINIMA MOTINOS DIENA. Pamaldos sporto halėje įvyks 10,30 val. Iškilmingas posėdis "Vytauto" stovyklos sporto halėje 16,30 val. Šv. Antano bažnyčioje rytoj pamaldų nebus.

Kolonijos gyventojams prašant, visi Kamptene gyvenantieji lietuviai kunigai steinanti sekmadienį laikys šv. Mišias už gyvenančias lietuves motinas, pirmadienį už mirusias bei žuvusias, antradienį už išvežtas bei tėvynėje pasilikusias motinas ir trečiadienį už mūsų karvius.

- LIETUVEI MOTINAI PAMINĖTI mūsų kolonijos spaudos skyrius išleido "Alguvos Baro" Nr.5, neperiodinį leidinį.

- UNRRA mūsų kolonijai atsiuntė šio turinio raštą: "...Visi asmenys, kurie yra gavę bet kokius US armijos uniforminius rūbus per Unrros rūbų skirstymą, turi juos gražinti į bendrabučio raštinę ir gauti bendrabučio vedėjo pakvitavimą. Šitie rūbai bus pakeisti, kai tik Unrra turės šią galimybę. Bendrabučio policija turi pereiti visus kambarius ir žiūrėti, kad visi išvietinti asmenys bendrabutyje neturėtų savo dispozicijoje minimų rūbų..."

- KOMITETO NUSISTATYMU daržuose turi būti pavyzdinga tvarka ir švara, piktžolės galima mesti tik į esamas duobes. Negalima mindžioti vokiečių užsėtų sklypų ir pievos. Visi sklypai ligi pirmadienio /V.6/ 10 val. turi būti įdirbti. Neįdirbtieji sklypai bus perleisti kitiems. Kad būtų galima lengviau sutvarkyti piktžolės, pirmadienį nuo 8 val. bus pasamdytas arklys. Prašomi visi, prie kurių sklypų yra piktžolių krūvos, tą dieną ateiti į darbus.

- IŠ LIETUVOS KONSULATO NEW YORKE artimųjų paieškojimo reikalu gauti toki nurodymai: "Ko neranda pas save, skelbia periodinėj visoj lietuvių spaudoj-ir per radijo valandų vedėjus. Visi laikraščiai skelbimus deda, kiekvienas pabėgėlis, kreipdamasis į g. konsulatą, tuo pačiu užsiregistruoja /patenka į kartoteką/, -ko rezultate dažnai netikėtai nustatomi ryšiai su giminaičiais... Nėra reikalo kreiptis į įvairias istaigas arba redakcijas. G.K. visu rūpestingumu stengiasi padėti savo tautiečiams... Amerikiečių zonoje visi pagal gautus adresus turėtų tuoj rašyti giminėms ar draugams gen.konsulatui atvirukus Unrra forma 1. Tik tie atvirukai duoda teisę betarpiui korespondencijai ir gavimui siuntinėlių iki 5 svarų į savaitę. Pastebėjome, kad gavę iš gen.konsulato adresus daugelis klaidingai juos vartoja ir iškreipia. Štai kas reikia žinoti: Amerikoje /ir Kanadoje/ pirmoje eilutėje rašoma vardas, dažnai antras vardas ir pavardė... Mr.- ponas; Mrs.-ponia, ir Miss - panelė. Antroje eilutėje rašoma gatvė: namo numeris pirma, o po to sutrumpintai St./street/ arba Ave./avenue/. Raidės W /West/, E/Ost/, N/North/, S/South/. Trečioje eilutėje miesto pavadinimas ir prie jo sutrumpintai valstijos /štato/ pavadinimas. Didesniuose miestuose dar nuo karo pradžios įvestas pašto zonos numeris. Nereikia perdirbti gauto adreso ant Europos kurpalio - laiškas gali nepasiekti adresato." Lietuvos konsulato New Yorque adresas: Consulate General of Lithuania

41 W. 82 St.
New York 24, N. Y.

MIRĖ PROF. HAGENTORNAS

A T A

Vakar, V.3, 17 val. Kemptene mirė buv. V.P. Universiteto ordin. profesorius med. Dr. Aleksandras Hagentornas, Lietuvoje plačiai žinomas chirurgas.

Velionis gimė Rusijoje, Spaske, Riazaniaus gub., 1872.

VI.22. Medicinos mokslus baigė Dorpat universitete, kur buvo paliktas chirurginės universiteto klinikos asistentu. Ten jisai įgijo ir med. Dr. laipsnį. 1904 m. velionis apsigyveno Kaune ir iki D. Karo buvo Kauno miesto ligoninės direktoriumi ir chirurginio skyriaus vedėju. Pasibaigus D. Karui jis grįžęs iš Rusijos apsigyveno Lietuvoje. 1926 m. buvo išrinktas V.D. Universiteto profesoriumi ir chirurginės klinikos vedėju. V.D. Universitete profesoriavo iki 1939 m. 1939 m. jis išėjo į pensiją.

Prof. Hagentornas buvo geras mokytojas studentams ir gydytojams. Iš jo mokyklos išėjo visa eilė žinomų Lietuvos chirurgų. Jis yra parašęs eilę mokslinių darbų įvairiomis chirurginėmis problemomis. Savo mokslinėmis idėjomis jis yra plačiai žinomas ir už Lietuvos sienų. Jo vardas žinomas Europos mediciniškoj literatūroj; jo plastiškų operacijų metodai cituojami pagrindiniuose vokiškuose operacinės chirurgijos eikaluose. Tuo jis išskėlė V.D. Universiteto vardą.

Kemptene gyvendamas prof. Hagentornas per visą žiemą rašė seniai sugalvotą pagrindinę savo idėją originalų veikalą, kurio pirmąją dalį užbaigė prieš Velykas Did. Šeštadienį. Šio veikalo antrąją dalį jau jam nepavyko parašyti.

Velionis buvo labai jautrios sielos ir aukštos etikos žmogus. Tą pat galima pasakyti ir apie jį kaip gydytoją. Tai gydytojas iš pašaukimo. Jo aukščiausias tikslas buvo padėti sergančiam žmogui. Šio tikslo jis visą gyvenimą siekė, juo sielojosi.

Velionis, būdamas kilme vokiečių, labai mylėjo Lietuvą ir jos žmones, buvo ištikimas Lietuvos pilietis. Likimas gal būt atsitiktinai jį atbloškė į Lietuvą, tačiau jis Lietuvą pamėgo, visa siela dirbo jcs žmonių naudai ir jo didžiausia svajonė buvo sugrįžti į Lietuvą ir joje numirti. Deja, likimo nebuvo skirta šiai jo svajonei išsipildyti.

Velionis palieka šviesią atmintį savo mokinių, kolegų ir visų tų, su kuriais jam teko susidurti, tarpe.

Prof. V. Kanauka

- Prof. HAGENTORNAS pašarvotas kapinių koplyčioje. Laidotuvės įvyks pirmadienį 13,30 val.

- JAV SUMAŽINAMA RIEBALŲ VARTOJIMĄ, palyginus su 1945 m., 80%. JAV ūkio ministeris pareiškęs, jog badas kituose kraštuose galės užsitęsti ligi 1949 metų. Graikijoje duonos norma dienai nustatyta 1/4 kg. Olandijoje maitinimo ministeris pareiškęs, jog, gal būt, teksią duoną sumažinti ligi 2100 gr savaitei vienam asmeniui. Švedija riebalų vartojimą taip pat normuojanti. Švedija Unrrai pasižadėjusi pristatyti didelius kiekius žuvies.

- 20 ŽYDŲ, sukėlusių Landsberge riešes, ši penktadienį teisė amerikiečių teismas /SaS Nr.121/.

- BRITŲ FIZIKAS DR. ALAN NUNN už atominių paslapčių išdavimą nuteistas 10 metų kalėjimo /SaS Nr.121/.

- PRANCŪZIJA IR D. BRITANIJA sudariusios naują finansinę sutartį.

- "GELEŽINIS KELIAS", mūsų kolonijos geležinkelinių leidinys, jau išėjo.

/DN Nr.103/290/